N. 3519.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD.”

DINGSDAG 30 NOVEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 29 November.

In de zitting van ll. Zaturdag heeft de Tweede Kamer hare beraadslagingen over de begrooting van Buitenlandsche Zaken voortgezet. Die begrooting is aangenomen met het amendement, door den heer van Nispen van Sevenaer voorgesteld, om de *tafelgelden* voor *memorie* uit te trekken. Het amendement van den heer Schimmelpenninck van der Oye, om, zonder van tafelgeld te spreken, het traktement van den minister van Buitenlandsche Zaken op *f* 16,000 te brengen, is verworpen. Toch was het voorstel van den heer Schimmelpenninck onder alle opzigten aanbevelenswaard. Maar de kleingeestigheid der Tweede Kamer heeft in de laatste jaren bij de begrooting van Buitenlandsche Zaken jagt gemaakt op eene valsche populariteit. Met der daad, wat is de daar betoonde bezuinigingszucht anders, als men let op de overige posten, welke op die begrooting staan uitgetrokken? Zonder eenige aarzeling kent men groote traktementen toe aan onze diplomatieke agenten te Parijs, Londen, Weenen, St.-Petersburg, Berlijn, Brussel, enz. En men maakt bezwaar om aan onzen minister van *Buitenlandsche Zaken* eene betrekkelijk geringe som te geven ter tegemoetkoming van reprezentatie-kosten! Onze minister te Brussel heeft *f* 14,000, die te Weenen *f* 16,500, die te Parijs *f* 21,000, die te St.-Petersburg *f* 26,000, die te Londen *f* 30,000. En men maakt bezwaar om aan onzen minister van Buitenlandsche Zaken meer dan *f* 12,000 te geven! Zulks is des te ongerijmder omdat onze ministers bij de vreemde hoven — hoewel 't niet wenschelijk is — zich des noods van reprezentatie-kosten onthouden kunnen; middelerwijl 't voor onzen minister van *Buitenlandsche Zaken*, zedelijkerwijze gesproken onmogelijk, is daar buiten te blijven. Men kan overal plenipotentiarissen ontmoeten, die stil leven, zelfs al is hun een groot traktement toegelegd. Maar een minister van Buitenl. Zaken, die niet in zijne salons ontvangt, is eene ongehoorde zaak. Wat is dan het gevolg van die karigheid, welke aan ons departement van Buitenlandsche Zaken het noodige betwist, om zijn rang te houden? Dat onze ministers van Buitenlandsche Zaken gedeeltelijk voor eigene rekening leven. Dat is goed voor den heer van Goltstein, die in de gelegenheid is, om 's jaarlijks bij zijne betrekking eenige duizenden bij te passen. Ook de heer van Hall deed dat. Wij betwisten hun de liefhebberij niet, om aan den Staat jaarlijks een cadeau van *f* 4000 te schenken. Maar wij vinden 't slecht gezien van de Tweede Kamer, dat zij door hare karigheid zulke cadeau's uitlokt, en ons daardoor langzamerhand brengt tot den toestand, dat een knap staatsman geen minister van *Buitenlandsche Zaken* kan worden, als hij niet rijk en mild genoeg is, om er jaarlijks eenige duizende guldens op toe te geven. Zoo doende zal men er toe geraken, dat de eerste vereischte in een minister van Buitenl. Zaken niet zal zijn, dat hij is een schrander diplomaat, maar dat hij fortuin heeft. Mogten er zijn, die 't zich verbeelden, dat de schatkist en het land daarbij baat zullen vinden; wij aarzelen niet te belijden, dat wij ongaarne onder dezulken zouden worden gerangschikt. Het is daaraan, en daaraan alleen te danken, dat wij ons deze kleine uitweiding hebben veroorloofd.

Vervolgens heeft de Tweede Kamer de algemeene beraadslagingen gevoerd over de begrooting van *Justicie*. Daarin hebben twee zaken onze aandacht getrokken. 1° dat er verbazend veel ontwerpen van wet bij den staatsraad in overweging blijven. De vraag is, wie daarvan de schuld draagt; het ministerie of de staatsraad? Als de Regering hare voorstellen laat, en, gelijk het soms gebeurt, allen te gelijkertijd indient, hoe kan 't de Raad van State dan helpen, dat hij met zijn werk [illegible] zoo spoedig in gereedheid is, als zulks in de Ka[illegible]verlangd wordt? Verrigt hij zijn arbeid met zorg? [illegible] behoeft hij tijd. Wil men dat hij er de hand mede [illegible]? Dan heeft men geen staatsraad noodig.

2°. De heer van Heiden Reinestein heeft aan den minister van Justicie de gelegenheid bezorgd, om eindelijk de quæstie over de processie van Ossendrecht voor goed te begraven. Te lang hebben sommige leden van de Tweede Kamer tot orgaan gestrekt van de holle deklamatiën, door zekere pers in ons land aangeheven om kerkelijke twisten gaande te houden. Wij weten niet door welke aandrift de heer van Heiden is in beweging gebragt, om aan het geraas over de processie van Ossendrecht, in de Tweede Kamer nog eens weerklank te geven. Hij verdient een kompliment, als hij de zucht heeft gehad, om den minister van Justicie uit te noodigen tot de tuchtiging, die hij heeft toegediend aan de *Fakkel* c. s.! Maar dat betwijfelen wij. Maar wat er ook zijn moge van de gedienstigheid van den heer van Heiden Reinestein, dat is zeker, dat de minister van Justicie eer heeft van de kordaatheid, waarmede hij de zaak heeft afgedaan. Als er meer zulke taal gesproken was en werd; dan zou er meerdere rust en vrede in het land heerschen. Ziehier intusschen letterlijk wat het ons geworden beknopt verslag van des ministers antwoord meldt:

„Wat aangaat het door den heer van Heiden Reinestein behandelde punt, nopens de processie van Ossendrecht, geeft de minister zijn leedwezen te kennen, dat dit onderwerp heeft aanleiding gegeven tot het opstellen van artikelen in sommige dagbladen, die helaas er behagen in schijnen te scheppen de fakkel van tweedragt te zwaaijen (vele leden *bravo!*). Het doet hem leed, omdat de zaak van te weinig beteekenenden aard is. Het is zoo, bij eene vorige interpellatie is onderzocht, waar het doen van processiën geoorloofd is en waar niet. Nu was verleden jaar de vraag gerezen of de optogt van Ossendrecht was eene bedevaart of processie. Dat heeft een onderzoek uitgelokt bij zijnen ambtgenoot voor de R. K. Eeredienst, waaruit gebleken is dat de optogt van Ossendrecht naar Berendrecht eene vroeger geoorloofde processie was. Men heeft eene uitvoerige instruktie ingesteld. Onder de gehoorde getuigen waren er zeer velen, die protesten hebben ingezonden, waarbij werd verklaard, dat sinds onheugelijke jaren zoodanige processie heeft plaats gehad. En nu heeft men aan hem, minister, de vraag gedaan, of als die in September moest plaats hebben, die dan niet met geweld moest worden uiteengedreven. De minister, getrouw aan het beginsel, dat aan hem, die regt heeft, regt moet wedervaren, heeft gemeend zoodanig verlof niet te moeten verleenen. Heeft de Grondwet eenmaal bepaald, dat regt moest worden gehandhaafd, en dat dit niet indirekt tegengegaan moest worden — hoezeer hij het voor zich betreurde, dat er *openbare* godsdienstoefeningen plaats hebben, en voor zich zelf verlangde, dat liefst alle godsdienstoefeningen binnen gesloten gebouwen konden worden gehouden, — zoo had de minister met het oog op de Grondwet, geene vrijheid om de processie, die onder de kategorie der geoorloofden behoort, uiteen te doen jagen. De zaak heeft zich overigens bepaald tot een eenvoudigen optogt: een paar agenten van policie waren aanwezig, voor het mogelijke geval, dat eenige aanleiding tot stoornis kon gegeven worden. De minister moet er ten slotte nog iets bijvoegen, en dat is, dat hij het diep betreurt, dat zoo dikwerf door verschillende rigtingen der Christelijke godsdienst geschilpunten worden ter sprake gebragt, waarbij zoo vaak over het hoofd wordt gezien het hoofdgebod der Christelijke godsdienst, dat is de *Christelijke liefde* (*Bravo!*)”

Het is ons aangenaam, dat deze toespraak van den heer Boot, door herhaalde blijken van goedkeuring op bijna alle banken der Tweede Kamer is onthaald. Die herhaalde blijken van luide goedkeuring hebben des te meer beteekenis, omdat zij bij ons niet gebruikelijk zijn. Zij bewijzen hoezeer men in de Kamer vervuld is met weerzin tegen de ellendige taktiek, die alle kleine kerkelijke voorvallen tot politieke quæstiën opdrijft, om ze als fakkels van kerkelijke tweedragt rond te zwaaijen. Wij hopen dat de les vrucht zal dragen.

Met genoegen wijzen wij daarenboven op de diensten, in deze zaak door het departement van R. K. Eeredienst bewezen, dat door zijne doeltreffende tusschenkomst voor vele ingezetenen een grondwettig regt heeft gehandhaafd, toen het door vorige ministers van Justicie, bij gemis van een grondig en doelmatig onderzoek, aan den veelvraat van de geestdrijverij scheen prijs gegeven. Ook dit voorbeeld bewijst, dat het departement nuttig kan zijn binnen de enge palen van zijn werkkring, en dat daarom zijn behoud wenschelijk is, maar ook, dat het, om diensten te bewijzen, niet noodig heeft zijne toevlugt te zoeken tot eene schadelijke uitbreiding van zijne bevoegdheid.

Wij zijn in staat gesteld, uit daartoe ontvangen breedvoerige inlichtingen, het volgende mede te deelen, betreffende de koloniale tentoonstelling en een koloniaal muzeum:

Tentoonstellingen van nijverheid en voortbrengselen van den grond zijn, sedert de groote voorbeelden daarvan te Londen en te Parijs gegeven, meer en meer als nuttig erkend en hebben, op kleine of groote schaal, elders navolging gevonden.

Voor en na die groote tentoonstellingen in Europa, in 1829 en 1853, hadden expozitiën van voortbrengselen der natuur en der nijverheid van den Indischen archipel, te Batavia plaats. Zoo zeer als inzonderheid de laatste aan de verwachting voldeed, ja men mag veilig zeggen deze overtrof, zoo werd toen en later ingezien, dat tentoonstellingen van dezen aard niet voldeden om het Westen met de produkten en de kunstvlijt van het verre Oosten meer van nabij bekend te maken, en de wensch werd geuit, dat eene Indische expozitie ook in het moederland mogt gehouden worden. Die wensch werd te levendiger, naar mate de belangstelling hier te lande in de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen toenam. Regeringsmaatregelen en verslagen, werking van genootschappen, pogingen en geschriften van bijzondere personen droegen daartoe in de jongste jaren bij. Wij hebben hier slechts te herinneren aan het besluit des Konings van Oktober 1850, om konsessiën te verleenen tot mijn-ontginningen in Nederlandsch Indië; de meerdere aandacht ook aan de zoogenaamde buiten-bezittingen gewijd; de quæstie van exploitatie en kolonizatie, van handel en scheepvaart, van geldmiddelen en verdedigingskrachten, in zoo vele grootere of kleinere werken behandeld. De belangstelling in de overzeesche bezittingen, in den ruimsten zin genomen, werd onder anderen ook bijzonder opgewekt door den arbeid van staatskommissiën over zeer verschillende onderwerpen, als de vrijstelling der slaven, de kolonizatie de onderneming van Suez; bij alle welke vraagstukken in aanmerking kwamen de staat der bezittingen in Oost en West of ter kuste van Guinea, de behoeften van den tijd, de zorg voor de toekomst, ten einde bij de uitbreiding van de stoomvaart, de telegrafie en de kolonizatie in de nabuurschap van vele onzer bezittingen, deze, in verband met het moederland, op de hoogte der omstandigheden te houden.

Onder de instellingen die, hier te lande door voorlichting en bespreking van deze onderwerpen, veel tot aanwakkering van den [illegible] geest van onderzoek hebben bijgedragen, mogen op den voorgrond geplaatst worden het „Koninklijk Instituut voor de Taal-, land- en volkenkunde van Ned. Indië” te Delft, en het „Indiesch genootschap” te 's Gravenhage gevestigd.

Het is uit het overleg en beraad van voorgangers of leden van beide ligchamen, dat twee ontwerpen zijn voortgevloeid, die voorzeker den bijval van alle belangstellenden zullen wegdragen.

Het zijn 1° eene „koloniale tentoonstelling”; 2° een „koloniaal muzeum” van kommissiën van onderzoek, enz. Het is in den loop dezes jaars dat er gedachtenwisselingen, benoeming van kommissiën van onderzoek over deze gewigtige onderwerpen hebben plaats gehad; ten slotte van alle voorloopige onderhandelingen beproeft het bovengemeld instituut eene uitgebreide tentoonstelling van oudheden, merkwaardigheden en belangrijke voortbrengselen uit de overzeesche bezittingen van den Staat, met betrekking tot geschiedenis, land- en volkenkunde, handel en nijverheid.

Voor die tentoonstelling is 's Gravenhage het meest geschikt geoordeeld en, zoo mogelijk, zal die in den zomer van het volgende jaar plaats hebben.

Het instituut heeft tot uitvoering van de zaak, eene kommissie benoemd, waarvan het "honorair voorzitterschap, op voorstel van de leden des bestuurs, aanvaard is door Z. Exc. den minister van Staat J. C. baron Baud, voorzitter van het instituut, en welke overigens is zamengesteld uit de heeren: Mr. A. J. Duymaer van Twist, minister van Staat en oud-goeverneur-generaal van Ned.-Indië, prezident; Jhr. J. P. Cornets de Groot, oud-raad van Ned.-Indië, vice-prezident; J. W. H. Smissaert, P. Vreede Bik en J. G. A. Gallois, oud-rezidenten op Java; R. F. baron van Raders, oud-goeverneur van Suriname; L. M. F. Plate, oud-prezident der faktorij van de Ned. Handelmaatschappij te Batavia; Ch. baron de Salis, luitenant-kolonel en oud-sous-chef van den generalen staf van het Indiesch leger, en Hope te *London.*

Ter bereiking van het doel der kommissie wordt noodwendig de medewerking van velen vereischt, en in de eerste plaats van hen, die bekend zijn als door het bezit van kollektiën, of op andere wijzen een bijzonder belang te stellen in de uitbreiding der kennis van den rijkdom onzer koloniën en bezittingen.

De kommissie heeft derhalve besloten om in de verschillende steden des Rijks sub-kommissiën aan te stellen en een programma gereed gemaakt.

Dienvolgens stelt zij zich ten doel om het vele dat in de goevernements-verzamelingen of in partikulier bezit voorhanden is, bijeen te brengen en in het openbaar ten toon te spreiden. Vindt dit onderwerp, gelijk te vertrouwen is, algemeene medewerking, dan zal het haar niet moeijelijk vallen om ook de gelden te verkrijgen, die voor de eerste uitgaven vereischt worden. Zij stelt zich voor daartoe een genoegzaam aantal aandeelen, elke van *f* 10, verkrijgbaar te stellen die, òf na den afloop der expozitie, uit de baten welke men zich vleit, dat zij zal afwerpen, zullen worden afgelost, òf als gift zullen worden aangenomen, in welk laatste geval men zich een vrijen toegang tot de tentoonstelling verzekert.

Maar eene tentoonstelling alleen zou dat nut niet kunnen te weeg brengen, wat men daarvan verwacht en met grond mag verwachten. Wil dit duurzaam zijn, dan is het doeltreffend, dat eene blijvende tentoonstelling tot stand gebragt worde, met andere woorden, dat ook het tweede ontwerp, een *koloniaal muzeum* verwezenlijkt worde. Er bevinden zich in 's goevernements-verzamelingen vele voorwerpen uit onze overzeesche bezittingen of uit de Oostersche rijken, met name uit Japan en China afkomstig, en in de muzeums te 's Gravenhage en Leiden óf onvoldoende, óf in het geheel niet opgeslagen. Deze verzamelingen zijn van grooten omvang, en hebben, in wat daarvan bekend is, eene zelfs buitenlandsche vermaardheid. Wanneer nu, vermeerderd met zoo veel wat door bijzondere personen mogt worden aangeboden of opgespoord, tot een geheel gebragt werd, zou het een speciaal muzeum uitmaken, hoedanig sedert lang is verlangd, en dat wel eigenaardig te huis behoort op Neêrlands bodem, overeenkomstig zoo vele geschiedkundige herinneringen en zijne nog voortdurende betrekkingen met Oost en West. Ja, men mag wel aannemen, dat, indien zulk een afzonderlijk muzeum vroeger bestaan had, het waarschijnlijk door talrijke vrijwillige bijdragen reeds sedert lang een sieraad van Nederland zou hebben uitgemaakt, zoo veel kostbaars en zeldzaams niet verspreid, naar buitenslands geraakt of gansch te loor zou gegaan zijn. Maar wat door een zamenloop van omstandigheden niet is tot stand gebragt, kan en behoort voor de toekomst te geschieden, door de zorgen en tusschenkomst vooral van het koninklijk instituut van taal-, land- en volkenkunde van Neerl. Indië. Het had, blijkens het overzigt zijner werkzaamheden over 1854—55 aan de vereeniging van ethnographische schatten, Oost-Indië betreffende, zijne aandacht reeds gewijd, later werd dit onderwerp op nieuw ter sprake gebragt. Eene tentoonstelling als de bovenvermelde is voorzeker als eene eerste schrede te beschouwen om dit denkbeeld, naar de behoefte des tijds uitgebreid, tot uitvoering te brengen. Daardoor toch zal de rijkdom, welke van de hier bedoelde voorwerpen in Nederland aanwezig is, aan het licht komen; de belangstelling zal niet alleen worden opgewekt, maar eene vaste rigting erlangen, en wat het voornaamste ten deze is, van duurzamen aard zijn, ten nutte van kunst en alle takken van volksvlijt.

Zij die het denkbeeld voorloopig besproken hebben, hebben daarbij ook gelet op hetgeen nopens de wenschelijkheid van het koloniaal muzeum gezegd is bij art. 88 van het verslag, aan den Koning uitgebragt door de staatskommissie, ingesteld bij koninklijk besluit van 16 Junij 1857, de aanwijzing namelijk van eene plaats, waar alle monsters van nieuw opgespoorde dan wel slechts gedeeltelijk bekende grondstoffen uit onze overzeesche bezittingen, geschikt voor handel of nijverheid, worden ten toon gesteld, voorzien van de meest volledige toelichting omtrent plaatsen van oorsprong, vermoedelijk aanwezige hoeveelheid, prijzen, oogmerken en doel waartoe reeds aangevoerd, enz. Die geheel praktische beschouwing van de zaak levert juist den besten waarborg, dat die algemeen begrepen zal worden, dat men in Nederland en elders het groot gewigt er van zal beseffen, en dat men zoodoende de moeijelijkheden, die natuurlijk aan zulk eene omvattende onderneming verbonden zijn, zal kunnen te boven komen. Dit hoopt voorzeker ieder die zich aan de belangen van Nederland en zijne Overzeesche bezittingen laat gelegen zijn, die de behoeften en hulpbronnen van deze laatste wil beoefenen. De tijd tot oprigting van zulk een koloniaal muzeum — èen waar nationaal gedenkstuk — is gunstig. Men vereenige daarin dan al wat bezienswaardig waardig is, niet slechts zulke voorwerpen, die ons de volken leeren kennen welke onze koloniën en bezittingen bewonen en, te zamengebragt, het ethnologiesch gedeelte van het muzeum zullen kunnen vormen, maar vooral ook zulke, die ons met het land-zelf vertrouwd maken. Hierdoor ontdekt men misschien nieuwe bronnen van handel en nijverheid, dat is van volkswelvaart, of leert men oude beter waardeeren.

Herhalen wij het; dat de voorgenomen koloniale tentoonstelling als de beste weg mag beschouwd worden om tot het koloniaal muzeum te geraken. Mogen zij die zich tot de uitvoering van een en ander ontwerp vereenigd hebben, daartoe de krachten en lust behouden; moge zij allen, die zich aan hen aansluiten, onbezweken het grootsche doel voor oogen houden; moge de Regering en het vaderlandsch publiek zamenstemmen in al datgene wat het kan bevorderen.

De reeds bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingekomen adressen nopens het ontwerp tot herziening van het tarief van regten op den in- uit- en doorvoer, betreffen de volgende posten van het tarief: *glas- en aardewerk*, waarvoor men verzoekt bestendiging der bestaande inkomende regten en de heffing naar het gewigt; — *asschen* en *gebroken* of *gruisglas*; men verlangt het uitvoerregt op die artikelen te behouden; — *gebakken steen*, men wenscht het inkomend regt niet afgeschaft te hebben; — *geplet of op eenige andere wijze bewerkt lood* en *hagel*, zelfde verlangen; — *katoenen garen*, verzoek om dit artikel niet vrij te stellen, maar daarop een invoerregt te bepalen van 4 cents of minstens 2 cents per Ned. pond; — *meel, brood, beschuit, grutten enz.*, verzoek tot handhaving van het bestaande regt.

Men verzekert ons, zegt de *Stoompost*, dat de Zeeuwsche maatschappij tot landaanwinning die, zooals bekend is, sinds eenige jaren in Zuid-Beveland bezig is om polders te dijken en een kanaal door het eiland te graven, onlangs verzocht zoude hebben om wijziging in de koncessie, en dat dit verzoek door de Regering zoude geweigerd zijn. Zijn wij wel ingelicht, dan zal de koncessie dier maatschappij spoedig vervallen. Wij vertrouwen dat de Regering alsdan maatregelen zal nemen, om een einde te mcken aan den treurigen toestand, waarin zich de werken der maatschappij bevinden. Millioenen guldens zijn vergeefs uitgegeven, om polders te bedijken, die zijn doorgebroken en overstroomd. Het kanaal en de sluisputten zijn gedeeltelijk gegraven, zonder dat noemenswaardige pogingen worden aangewend, om deze werken te voltooijen. Met een woord, het geheel levert een treurig aanzien op.

De Staatskommissie, belast met de herziening der West-Indische wetgeving heeft gisteren, na eenen meer dan zesjarigen arbeid, haare laatste bijeenkomst gehouden, onder voorzitterschap van den heer Ms. van Steenbergen.

Naar wij vernemen is dezer dagen aan P. de Jong, vrachtschippers van Amsterdam op Overveen, Bloemendaal en Haarlem, koncessie verleend om een schroefstoombootdienst in te stellen op genoemde plaatsen, langs het IJ, met aandoening van Westzaan, voor passagiers en goederen. (*Amst. Ct.*)

Naar men verneemt, zal er aan den mond der haven van Numansdorp eene kustbatterij worden gebouwd.

Den 25 November werd te Schoonhoven het ijs op de Lek door een rijtuig zonder paarden en eenig rundvee overgegaan. Te Krimpen het ijs bovenwaarts vast, benedenwaarts open water. De stoomvaart heeft door de Noord geregeld plaats.

Te Rotterdam drijfijs, hetwelk des namiddags verminderde.

Te Dordrecht zeer weinig drijfijs.

De Maas te Brielle bij ebbe ter halver breedte met drijfijs, hetwelk met den vloed grootendeels terug dreef.

Te Maastricht de Boven-Maas zonder ijs.

Den 26n de Neder-Rhijn te Arnhem zonder ijs. De Lek te Vreeswijk half overdekt met drijfijs, beneden het veer het ijs vast; overtogt met de pont aan den reep.

De IJssel te Westervoort zonder ijs; overtogt met de pont. Te Deventer, Katerveer en Kampen de toestand van het ijs genoegzaam dezelfde.

Op de Boven-Maas te Grave geene verandering in den staat van het ijs.

Z. M. heeft goedgekeurd de benoeming van M. J. de Jongh, tot sekretaris der gem. Oudenhoorn.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 27 November.

In deze zitting zijn voortgezet de beraadslagingen over de Staatsbegrooting voor 1859.

De Kamer heeft de artikelen van hoofdstuk III (*Departement van Buitenlandsche Zaken*) het eerst in behandeling genomen.

Op onder-artikel 1 van artikel 1 van het wetsontwerp, luidende: "Traktement en tafelgeld van den minister *f* 12,000", werden twee amendementen voorgedragen, één door den heer Schimmelpenninck van der Oije, strekkende om dit artikel aldus te lezen:

"Traktement van den minister *f* 12,000";

en een door den heer van Nispen van Sevenaer, dienende om het artikel in dezer voege te wijzigen:

a. traktement van den Minister *f* 12,000;

b. tafelgeld, *memorie.*

Aan de beraadslaging namen deel de voorstellers, alsmede de heeren van Akerlaken, van Hall, Mackay, Dirks, Storm en van Hoëvell, waarna de wijziging van den heer Schimmelpenninck van der Oije met 43 tegen 14 stemmen verworpen en die van den heer Nispen van Sevenaer met 39 tegen 18 stemmen aangenomen werd.

De onderartt. 2 tot 4 van de Iste afdeeling (*kosten van het Departement*) werden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Bij de behandeling van de *IIde afdeeling* (*kosten van buitenlandsche zendingen en konsulaten*) sprak de heer Godefroi over de jurisdiktie onzer konsuls in Oostersche landen, alsmede over de inrigting der konsulaten in het algemeen, voornamelijk in verband met eene betere bekendmaking en verspreiding der uit den vreemde medegedeelde konsulaire rapporten, en met de keuze van kundige en geschikte personen bij voorkomende vakaturen; de heer van Heiden Reinestein gewaagde van de konsulaat-regten en van de ongelijkheid die hier en daar in de heffing bestond; de heer van Zuylen van Nyevelt wees op de wenschelijkheid der verhooging in het vervolg van de kosten van gezantschappen, met welk denkbeeld de heer Schimmelpenninck zich vereenigde, die ook in het belang van onzen handel konsuls wilde aangesteld hebben op plaatsen waar deze nog niet benoemd zijn. Nadat de Minister van Buitenlandsche Zaken de onderscheidene sprekers beantwoord had, werden de onder-artikelen van de IIde afdeeling zonder verdere beraadslaging goedgekeurd, gelijk ook de onder-artikelen behoorende tot de *IIIde afdeeling* (*verschillende uitgaven*), *IVde afdeeling* (*pensioenen, vrachtgelden en afloopende betalingen*), *Vde afdeelingen* (*onvoorziene uitgaven*). Hierna werden de artikelen van het hoofdstuk alsmede de beweegredenen goedgekeurd, en het wetsontwerp zelfs in zijn geheel in stemming gebragt met 57 tegen ééne stem, die van den heer Storm, aangenomen.

Bij de algemeene beraadslagingen over het *IV hoofdstuk* (*departement van Justicie*) voerde het woord de heer van Eck, die gewaagde van de wenschelijkheid eener niet te late indiening van de wetsontwerpen op de regterlijke organizatie en tot herziening van het eerste boek van het Wetboek van Strafregt, alsmede van de trapsgewijze afschaffing van wetten van Franschen oorsprong. Daarna vestigden de heeren Wintgens en Godefroi de aandacht op de behoefte aan eene naauwkeurige en goed ingerigte geregtelijke statistiek, voornamelijk betrekkelijk de burgerlijke regtspleging, en op de noodzakelijkheid der intrekking van zoodanige wettelijke bepalingen en verordeningen die tot onuitvoerbare geregtelijke beslissingen hebben aanleiding gegeven, hetgeen zij met onderscheidene voorbeelden aantoonden; welk tweede onderwerp ook behandeld werd door de heeren Dullert en van der Linden; wordende door dezen laatste nog opmerkzaam gemaakt op de moeijelijkheden, voortvloeijende uit het gemis aan eene nieuwe wet op de konsignatie en op de wenschelijkheid eener bespoedigde herziening van provisioneele regelingen omtrent onderscheidene onderwerpen, in afwachting van de vaststelling der wet op de regterlijke organizatie; de heer van Heiden Reinestein eindelijk bragt in herinnering den inhoud der staten reeds ingedeeld, omtrent de plaatsen waar godsdienstoefeningen buiten kerkgebouwen toegelaten worden of niet, en zulks in verband met het gebeurde dienaangaande in enkele streken, bepaaldelijk te Ossendrecht. De minister van Justicie heeft in eene uitvoerige rede de gemaakte bedenkingen opgelost, en de onderscheidene verlangde inlichtingen gegeven.

De algemeene beraadslagingen zijn daarop gesloten verklaard.

Over de Iste *afdeeling* (*Kosten van het Departement*) hadden geene overwegingen plaats; de daartoe behoorende artikelen 1—4 werden achtereenvolgens goedgekeurd.

Bij de behandeling van art. 5 aangaande de IIde *afdeeling* (*kosten van de regterlijke magt*) voerde de heer Hoynck van Papendrecht het woord over de schrijfloonen en regten door den griffier van den Hoogen Raad voor arresten in strafzaken genoten. Dit artikel werd zonder hoofdelijke stemming en de artt. 6—9 derzelfde afdeeling achtereenvolgens zonder beraadslaging goedgekeurd. Op art. 10 had de heer van Heiden Reinestein een amendement voorgesteld, dat gedrukt aan de leden is rondgedeeld. De Kamer heeft besloten om de behandeling van dat artikel en de wijziging tot aanstaanden Maandag ten elf ure uit te stellen.

'sGRAVENHAGE, 28 Nov. Heden middag ten 12 ure heeft Z. K. H. de Prins van Oranje aan een aantal personen audientie verleend.

— Heden middag heeft bij H. M. de Koningin-moeder een diner plaats gehad, dat is bijgewoond door HH. MM. den Koning en de Koningin, HH. KK. HH. den Prins van Oranje, Prins en Prinses Frederik der Nederlanden en Prinses Maria en HH. DD. HH. den Hertog Bernard en de Hertogin Anna van Saxen-Weimar Eisenacht.

HOORN, 27 Nov. Hoogste graanprijzen: [illegible] *f* 8; Rogge *f* 7; Gerst *f* 5,75; Haver *f* 5,10; [illegible]denboonen *f* 8,25; Bruine dito *f* 11; Graauw Erwten *f* 22; Vale dito *f* 20; Groene dito *f* 19; Witte gr[illegible]

dito f 17; Boter per Ned. ℔ f 1,40; Kippen a f 0,30 tot f 1,10; Kipeijeren a f 3,90 per 100 stuks, Appelen f 2; Peren f 3; per mand; Eendeijeren a f 4,50 per 100 stuks; Zwanen per stuk f 3; Konijnen per stuk f 0,25 cents.

DELFT, 27 Nov. Heden waren alhier de prijzen der kaas f 12 à f 19; ter markt zijn verkocht: 18 stapels, wegende 4354 Ned. ℔.

ALKMAAR, 27 Nov. Ter kaasmarkt van gisteren waren aangevoerd: 381 stapels kaas, wegende te zamen 86,931 Ned. ℔. De prijs was: kleine f 25,75; kommissie f 29; middelbare f 30,50 per 50 Ned. ℔.

De graanprijzen waren als volgt: Tarwe f 8,50; Rogge f 6,75; Gerst f 6,25; Haver f 4,75; Paardenboonen f 8; Bruine boonen f 12; Graauwe erwten f 26; Groene dito f 22; Vale dito f 23; Kanariezaad f 14,50.

Aangevoerd 181 varkens a 30 tot 42 cents per Ned. ℔.

Heden zijn aangevoerd 10 paarden, 5 koeijen, 3 kalveren, 378 schapen, 14 magere varkens en 216 biggen.

LEEUWARDEN, 26 Nov. De veemarkt van heden was zoo ruim voorzien als de vorige week ten gevolge van het vriezend weder. Er waren aangevoerd 623 runderen, waaronder 140 vette koeijen, 70 varkens en 740 schapen. Vette koeijen werden gedaan van f 75 tot f 180 en melk dito van f 30 tot f 110; vette varkens van f 60 tot f 115 en vette schapen van f 14 tot f 28.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Nov. Het oorlogzuchtig artikel van de *Presse*, dat de beurs zulk een vrees heeft aangejaagd, is eenigzins geneutraliseerd geworden door een schrijven in het *Journal des Débats*, en meer nog door een betoog van de *Patrie*, dat men aan officiëele inspiratiën toeschrijft; trouwens het laatste was ook het geval met het artikel van de *Presse*. De *Patrie* ademt een vredelievenden geest en beweert dat de Regering er niet aan denkt haar baan van anti-oorlogzuchtige staatkunde te verlaten. Het stuk eindigt evenwel met lofredenen op Piemont en zijdelingsche aanvallen op Oostenrijk, welke veel wegnemen van het geruststellend karakter. „De Fransche staatkunde," zegt de *Patrie*, „is even klaar als loyaal; zij wil haar magt niet gebruiken om haar heerschappij op te dringen, *maar zij wil ook aan anderen niet toestaan wat zij zich-zelve niet vergunt.*"

De korrespondent van een invloedrijk Duitsch blad deze woorden van de *Patrie* besprekende, zegt vrij scherp: „Wanneer Weenen slechts aan den Taag lag en Oostenrijk niet sterker ware dan een zekere tweede magt van het Pyreneesch Schiereiland!" Genoemde korrespondent laat uitkomen, dat de Fransche Keizer zich wel twee maal bedenken mag, alvorens hij tegen Oostenrijk het zwaard trekt. Zulk een oorlog zou wel eens ten nadeele van den Franschen krijgsroem kunnen uitvallen en in allen gevalle den inwendigen toestand van Frankrijk geweldig schokken, vooral als de revolutionaire woelgeesten in Italië te hulp werden geroepen, waardoor de brand der binnenlandsche onlusten spoedig naar Frankrijk zou kunnen overslaan.

— Een andere Parijsche brief zegt zonder omwegen: „In weerwil van de geruststellende artikelen van het *Journal des Débats*, enz. is men overtuigd, dat het Europeesch zwaard niet lang meer in de schee zal rusten en Italië aanleiding tot een nieuwen oorlog geven zal." Iets verder leest men in hetzelfde schrijven: „een persoon, die goed onderrigt kan zijn, verzekert ons dat generaal Bourbaki reeds sedert drie weken tot veldheer van een Fransch Alpenleger benoemd is." (!)

— Men zegt dat de Aartsbisschop van Parijs bij den Keizer op de gratie van den heer de Montalembert aandringt, ingeval het vonnis mogt bekrachtigd worden. De heer Berryer vertrouwt echter dat het keizerlijk geregtshof zijn klient zal vrijspreken.

— De *Constitutionnel* heeft tijdig uit Djedda ontvangen dd. 7 Nov. De Fransche en Engelsche kommissarissen waren immer hun Ottomannischen kollega wachtende, doch hadden evenwel hunne werkzaamheden begonnen. De goeverneur Namik-Pacha, had tien der aanzienlijks te kooplieden van Djedda en den Kadi, die door den heer Emerat in zijn rapport zoo ongunstig is voorgesteld, in hechtenis doen nemen.

— De minister van Openbare Werken heeft de spoorweg-maatschappij der Middellandsche Zee verzocht de werkzaamheden tusschen Marseille en Toulon te bespoedigen, ten einde tegen de aanstaande lente het krijgsmaterieël voor de marine langs dien weg vervoerd worde. Die aanbeveling van den minister, welke in rustige tijden niets buitengewoons zou hebben, heeft, uithoofde der bestaande spanning, niet weinig bekommering gewekt.

— Men neemt thans te Vincennes proeven met konische kogels, die uit getrokken kanonnen, op de wijze der minié buksen, geschoten worden. De kogels zijn zoodanig ingerigt dat zij het doel bereikt hebbende springen. Ook nam men proeven met kanonnen, die in de plaats van met buskruid met elektriciteit worden geladen en verder dan de op gewone wijze geladen kanonnen droegen.

— Betreffende den treurigen dood van generaal Ardant, waarvan melding is gemaakt, leest men nog, dat de twee kommissiën der artillerie in de tegenwoordigheid van den minister van Oorlog, de schietoefeningen bijwoonden. Generaal Ardant en een aantal officieren bevonden zich in een blokhuis, waarin men door een opening van weinige streepen breed de exercitie kon gadeslaan, en waarvoor ieder op zijn beurt plaats nam. Toen generaal Ardant er voor stond werd hij door de scherf eener bom doodelijk aan het hoofd getroffen. Terzelver tijd stonden voor de opening de maarschalk Vaillant, de generaals Morin, de Brenelles en de heer Fénélon, des maarschalks adjudant; de twee laatste stonden aan de zijden van den ongelukkigen generaal en werden ganschelijk met zijn bloed besproeid, zoodat men aanvankelijk in den waan verkeerde dat ook zij gekwetst waren. De ontzetting was algemeen. Alle hulp was vruchteloos en in het hospitaal te Vincennes, werwaarts de generaal vervoerd was, gaf hij ten vier ure 's namiddags den geest. Hij was een zeer kundig officier en vroeger leeraar aan de school te Metz. Ook heeft hij aan den oorlog in de Krim deel genomen, en verscheidene merkwaardige geschriften over de krijgskunde geschreven.

— De *Annales de la Propagation de la Foi*, het bekende tijdschrift der Katholieke zendelingsgestichten in Frankrijk geven in de jongst ontvangen aflevering het volgende berigt.

„Terwijl de Protestanten kisten vol bijbels aan de nog in het duister des ongeloofs verkeerende volken toezenden, heeft de Katholieke Kerk in den korten tijd sedert 26 Julij jl. tot het begin der maand Sept. 37 priesters, 19 leden van geestelijke broederschappen en 38 zusters ten dienste harer zendelingen afgevaardigd. Van die priesters, behoorende tot onderscheiden orden of vereenigingen, zijn 21 naar China, 4 naar de Vereenigde Staten, 1 naar N. Amerika. 2 naar de Sandwich-eil., 3 naar Nieuw Zeeland, 2 naar de eil. in de Stille Zuidzee en 4 naar Nieuw-Kaledonië scheep gegaan. Van de 19 broeders waren 6 voor de Vereenigde Staten, 2 voor Othaheite, 2 voor N.-Zeeland, 3 voor de eil. in de Stille Zuidzee en 6 voor Nieuw-Kaledonië bestemd. Van de 38 zusters zijn 10 naar de Sandwich-eil., 3 naar Indiana (in de Vereenigde Staten) 2 naar Ica in Peru, 8 naar Lima, 5 naar Santiago, 2 naar Valparaiso, 3 naar de eil. in de Stille Zuidzee en 5 naar Nieuw-Kaledonië vertrokken.

— De heer Felix Bely is naar Berlijn vertrokken om den heer Humboldt dringend te verzoeken het eerepresidentschap der Maatschappij tot doorsteking der landengte van Panama aan te nemen. Vervolgens zal de heer Belly zich naar 's Gravenhage begeven, om den Koning der Nederlanden, wiens grootvader Willem I een der ontwerpers van dat plan was, een audientie te verzoeken, die hem bereids vooraf is toegestaan.

— De *Daily News*, *Morning Advertiser*, *Morning Herald*, *Evening Herald*, *Morning star*, *Evening star*, *Sun* en *Globe* zijn heden te Parijs niet afgegeven, uithoofde zij artikelen over de zaak Montalembert behelsden.

— Berigten uit Milaan, hier ontvangen, dd, 24 Nov., melden, dat te dier stede eene groote gisting onder de bevolking heerscht. 2000 personen hebben zich verbonden geen tabak of sigaren der regu te rooken. Nu en dan hoort men des nachts de kreeten: „*Viva Italia!*" in de straten, die door sterke patrouilles doorkruist worden.

— Uit Kadix wordt dd. 21 dezer geschreven dat het eskader, 't welk de eischen van het Spaansche goevernemt aan de kusten van Marokko moet ondersteunen, den vorigen dag onder zeil was gegaan; daarvan was aan de Spaansche konsul te Tanger berigt gezonden.

— Een brief uit Madrid meldt, dat in Cochin-China wederom het bloed van een martelaar is vergoten. Mgr. Melchior de San Pedro, bisschop van Trikomia en opvolger van Mgr. Diaz, is te Namdingh onthoofd en zijn in stukken gehouwen lijk naar verschillende plaatsen gezonden, om openbaar ten toon gesteld te worden.

— Volgens berigt uit Turan van 14 Sept. heeft de Fransch-Spaansche expeditie in Cochin China de stad en de forten te Jeupon bemagtigd. Twee honderd stukken geschut zijn in handen der Europeanen gevallen, en het door den vijand geledem verlies is zeer groot. Men zeide dat de Cochin-Chineezen 100,000 man om hunne hoofdstad zamentrokken, doch daar hun wederstand tot dusverre zeer zwak is geweest, heeft dezen maatregel den expeditie-troepen weinig vrees ingeboezemd.

ENGELAND.

LONDEN, 28 Nov. De door de radikale partij en de onafhankelijke liberalen georganizeerde beweging erlangd dagelijks meer uitbreiding, doch heeft nog niet die hoogte bereikt om een bepaald wigt uit te oefenen op de beslissing van het kabinet en het parlement ter zake der parlementaire hervorming. Men meent zelfs dat het dien graad niet zal bereiken, altans voor het tegenwoordige. Desniettemin zal de beweging een grooten invloed op de eindbeslissing hebben, want het kabinet en het parlement zullen zich min of meer door den strom der algemeene opinie laten meêslepen. Wij maken hier geen onderscheid tusschen het kabinet en het parlement. Want, het moge waar zijn dat er omtrent sommige punten groot verschil bestaat tusschen de oude partijen, 't is niettemin waar, dat er ten aanzien der meeste hoofdpunten eensgezindheid bestaat ten einde de door den heer Bright begeerde wijzigingen en de hervorming van het tegenwoordig kiesstelsel te bestrijden.

Vooral schijnt het kabinet, welks plannen trouwens zeer geheim worden gehouden, voornemens de uitbreiding van het stemregt te ondersteunen en te dien aanzien, naar bevind van zaken, de ruimste koncessiën te verleenen, ten einde aan het meerendeel der voorstanders van de hervorming genoegen te doen. Doch tegen de meeste andere punten zal het zich verzetten.

Wat de beginselen betreft, die in de diskussiën zullen voorop worden gesteld, die der Whigs verschillen eigenlijk niet van die van het ministerie en der tories. Doch beiden verzetten zich bepaald tegen het beginsel eener proportioneele vertegenwoordiging.

— Lord Stanley ontving eergisteren een deputatie der anti-opium-vereeniging, welke hem een verzoekschrift aanbood, om den opium-bouw in Indië en den invoer er van in dat land te verbieden. De minister heeft, na de deputatie beleefd voor hare bemoeijingen zijn dank te hebben betuigd, verklaard, dat het onderwerp, wat het staatkundige betreft, aan vele bezwaren onderworpen was. Hij ontkende de schadelijke uitwerkingen van den opium op de gezondheid niet, maar, merkte op, dat geestrijke dranken niet minder schadelijk waren; evenwel zou geen Engelsche Regering tegen hunne fabrikatie optreden, maar hoogstens, zoo als nu het geval is, den invoer door hooge regten bezwaren. Om echter den opiumhandel geheel vrij te laten, dit zou zeker het euvel verergeren en de Indische inkomsten schaden. Hij was trouwens bereid om te beloven, dat er geen Engelsche oorlogsschepen zouden worden aangewend, om Engelsche sluikers te helpen en dat dezen voortaan hun handel op eigen risico zouden moeten drijven.

— De ongelukkige lady Charlotte Bridgeman, die ten huize van lord Bradfort, ten gevolge van het vlam vatten der kleederen tegelijk met hare zustur zoo vreesselijk gebrand werd, is gisteren overleden.

— De *Leviathan* zal, naar gezegd wordt, in de maand Mei voltooid zijn en in Junij een eerste proefvaart naar Kanada ondernemen. Brengt het schip het er goed af, dan zal het waarschijnlijk in de vaart op Indië gebezigd worden. Zijn zes masten zijn gereed, vijf ijzeren en een houten, opdat de magneetnaald en het kompas niet onklaar worden. De akten der nieuwe maatschappij zijn gewild.

— In de Dublinsche bladen leest men het berigt dat de korrespondentie van Sept. 1805 tot April 1807 van wijlen den hertog van Wellington vermist wordt. Men vermoedt dat toen de hertog in 1807 den post van hoofdsekretaris voor Ierland aanvaardde, die papieren ter bewaring aan een bank of partikulier persoon zijn gegeven. De tegenwoordige hertog looft voor de teregtbrenging een billijke belooning uit.

— In den *Morning-Herald* leest men, dat de Regering nooit aan Youngs voorstellen betreffende de Ionische eilanden hare goedkeuring heeft gegeven en niet voornemens is in hare tegenwoordige betrekkingen met die eilanden eenige verandering te brengen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 26 Nov. De Oostenrijksche pers is zeer tevreden over den uitkomst der verkiezingen in Pruissen en prijst de gematigdheid en voorzigtigheid de bevolking bij die gelegenheid.

BERLIJN, 26 Nov. Mogten de Koning en de Koningin van Pruissen het klimaat te Florence niet gunstig genoeg vinden, dan zullen zij na een kort verblijf aldaar de reis tot Rome voortzetten. De winter is te Florence gewoonlijk even streng als te Bologna. en aan den oever der Arno is het ijs geene zeldzaamheid. De minister von Neumont vergezelt het koninklijke paar.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 29 November.

GETROUWD (25 Nov.): D. W. P. Wisboom, van Hardinxveld, met M. C. H. Bultman. - D. Schipper, van Oud-Loosdrecht, met A. S. Proes.

BEVALLEN (25 Nov.): A. M. P. Caesar, geb. Dutting, D. - A. J. Masdorp, geb. Habbema, Z. — (26 Nov.): M. E. Krusemer, geb. Bruls, D. - B. H. Holtkamp, geb. Suiderma, Z.

OVERLEDEN (23 Nov.): J. P. A. Kilsdonk, 7 w. - J. C. Beijer, 65 j. - A. M. van der Hans, 7 j. — (24 Nov.): I. S. Doeper, geb. Nosse, 71 j. - M. C. Brugmann, wed H. van der Wiesen, 87 j. - J. A. Geerling, 23¾ j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		27 NOV. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.		a		
Nederl. Bank	4 "		"		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	64	"	64⅛	
Dito Dito	3 "	75 9/16	"		
Dito Dito	4 "	98 3/16	"	98¼	
Amortisatie-Syndikaat	3½ "		"		
Aand. Handel-Maatsch.	"		"		
Oost-Ind. Leening	4 "		"		
Aand. Holl. Spoorweg			"		
Leening idem	4½ "		"		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "	101¼	"		
Maatschappij van Weld.	4 "		"		
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ "	53	"		
Dito *Rothschild*	2½ "	53¼	"		
Frankrijk, Certifikaten	3 "		"		
Spanje, Obligatiën	1½ "	30⅛	"	30 3/16	
Dito	3 "	46	"		
Dito Binnenlandsche	3 "	41¼	"	41 5/16	
Amortisable Schuld		10⅜	"	10 7/16	
Bewijzen Coupon		6	"		
Crediet Instel. bij *Prost* & C°.		87	"		
Portugal, Obligatiën	3 "	47	"		
Dito 1856	3 "	45¾	"	45⅞	45¾
Uitgestelde			"		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 "	106	"	106⅛	
Dito bij idem 1828/1829	5 "	103⅞	"		
Cert. bij idem 1831/1833	5 "	91½	"		
Dito bij idem 1840	4 "		"		
Dito bij *Stieglitz*	4 "		"		
Dito Nieuwe	4 "		"		
Dito 5de Serie	5 "	98	"		
Dito 1855, 6de Serie	5 "	102¼	"	102⅜	102 5/16
Dito Adm. te Hamburg	5 "	98¾	"		
Dito dito te Londen	5 "		"		
Dito dito dito	4½ "	99	"		
Inschrijv. in Assignatiën	6 "		"		
Certifikaten van dito	6 "		"		
Spoorweg Aktiën	5 "	78¼	"		
Polen, Aand. 1835, fl. 500		157	"		
Obligatiën	4 pCt.	81⅞	"		
Pruissen, Oblig.	4½ "		"		
Aandeelen 1854	3½ "	207½	"		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 "		"		
Dito dito	4 "		"		
Dito Metalliek	5 "	78½	"	78 9/16	
Dito Rente Amsterdam	5 "	87	"	87¼	87¼
Dito Nationale 1854	5 "	78¾	"	78⅞	78 13/16
Dito dito	2½ "	39⅞	"	39 15/16	
Weener Bankaktiën	*f*	1145	"		
Dito Aand. fl. 250, 1839	"		"		
Dito dito " 250, 1854	4 pCt.	335	"		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			"		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 "		"		
Dito bij *Rotschild*	5 "		"		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 "	100½	"		
Dito	3 "		"		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 "		"		
Dito 1839 van £ 100	5 "		"		
Dito 1843 " " 100	5 "		"		
Dito 1852	4½ "	94¾	"		
Sardinië	5 "		"		
Peru, Geldl. 1854	4½ "		"		
Dito te Parijs	"		"		
Ecuador, Oblig. 1855	1 "	15⅞	"	16⅝	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	5 "	39¼	"		
Dito Uitgestelde	2½ "	14½	"		
Grenada, Obligatiën	3½ "	18⅛	"	18 3/16	
Dito Uitgestelde		5¾	"		
Mexiko, dito	3 "		"		
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	*f*	790	"		
Dito dito	Lr. B "		"		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		"		
Amerik. Bank-Aktiën			"		
Illinois Spoorw. Aandeelen			"		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	84⅞	"		
Louisiana	5 "		"		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 "	3⅝	"	3 11/16	

Handel-Maatschappij kontant —, Russische Spoorweg doorgef. 243½, 244¾, 243½; Hypotheek 4½ pCt. —, Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. 132.

De handel en variatiën waren van niet veel belang.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 3½ pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55 9/16	2/m. Livorno	*f* 39⅛
Zigt "	" 56 1/16	" Napels	" 80¼
2/m. Bordeaux	" 55½	3/m. Petersburg	" 1.70
½/m. "	" 55⅝	6/w. Weenen	" 112
3/m. Madrid	" 238	" Augsburg	" 35½
" Cadix	" 240	" Frankfort	" 99
" Sevilië	" 237	2/m. Hamburg	" 34 13/16
" Bilbao	" 237	Zigt "	" 35 1/16
" Lissabon	" 40⅞	2/m. Londen	" 11.65
" Porto	" 40⅞	Zigt "	" 11.72½
2/m. Genua	" 45¾	Rotterdam	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 27 Nov. Rente kont. 4½ pc. 96.75, op tijd 3 pc. 74.45; Credit mobilier 1040; Fr.-Oost. Spoorw. 651; Spanje 1½ pc. 30⅝; 3 pc. 42⅜; Rom. Leening —.

MADRID, 27 Nov. Spanje 3 pc. 42.80; 1½ pc. 30.95.

LONDEN, 27 Nov. Cons. 98⅛; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexico 20½; 4½ pc. Peru 93½; 3 pc. id. 74½; 4½ pc. id. —; Grenada uitgest. 5¾; id. werkelijke 20⅝; 5 pc. Venezuela 41; 2¼ pc. id. 15⅝; 5 pc. Port. 47¾; 3 pc. Spanje 47¼; 1½ pc. id. 30¾; Amortiz. 6; Coupons 10; 4½ pc. Russen 103; 5 pc. id. 113¾; 2½ pc. Holland 66¼; 4 pc. id. 101; Illinois Shares 73; id. 7 pc. Oblig. 81; Sardinië 94⅞; Ecuador 17.

WEENEN, 27 Nov. Met. 5 pc. 86.20; Nat. 86.30; Bank-Aktiën 966; Noord-Bahn akt. 174; Credit Anst. 246; O.-Fr. Spoorw. akt. 264; Lomb. Venetiaans. 124.—; Nieuwe 100; Wissel op Londen 3/m. 10.27½; Goud 1½; Zilver —.

BERLIJN, 27 Nov. Stiegl. 5de serie 103⅞; 6de id. 108¼; Rusland 5 pc. 111½; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100¼. Wissel op Londen 2/m. 6 th. 20¼, Parijs 79⅞, Hamburg 151, Amst. 142⅛, Petersburg 98¾, Diskonto 5.

HAMBURG, 27 Nov. Mexikanen 4⅜, Spanje 3 pc. 38¾; 1½ pc. 28⅞, Rusland 5 pc. 106½, 4½ pc. —, Vereinsbank 97¾, Noord-Duits. bank 87¾, Wissel op Londen 3/m. —.—; Amsterd. —.—, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 27 Nov. Metalliek 5 pc. 81⅞, Spanje 3 pc. 41⅛; 1½ pc. 30⅛, Wissel op Londen 117, Weenen 119⅝, Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 5.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN.

Metalliek	*f* 29,85	à —	Pruissische	*f* 34⅝	à —
Napelsche	" —,—	" —	Spaansche	" —,—	" —
Div. in £	" 11,62½	" —	Hamb. Russ.	" 34⅛	" —
Eng. Russen	" 11,62½	" —	Russ. in Z. R.	" 34⅜	" —
Fransche	" 55⅝	" —	Polen P. R.	" 65¾	" —
Belgische	" 55⅞	" —	" " Fl.	" 26⅞	" —

Coupon Mexiko 1 Jan. 1854 *f* 14⅜ à 14½.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 27 Nov. Tarwe: 164/2 ℔ jarige Bovenl. Ris *f* 305. — Rogge: 143/2 ℔ St.-Petersburg *f* 167 bij partij. — Boekweit: op 140/2 ℔ Noord-Brabandsche *f* 200.

SCHIEDAM, 27 Nov. Rogge. Verkocht: 150/2 ℔ Deensche *f* 187 6/w.; 145/2 ℔ Archangel *f* 180 6/w. — Gerst: 132/2 ℔ Deensche *f* 170 kt., 172 6 w.; 129/2 ℔ Koersche *f* 187 3/m. — Spoeling *f* 2,— per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 27 Nov. Van Zijp, Agatha & Maria, en de Bos, Maria Catharina, beide Batavia. - Van der Werff, Stad Dockum, Tjilatjap. — 28 Nov. Ouwehand, Johanna, Batavia. - Goedknegt qq., Honigbij, Banjoewangie.

HELVOET, 27 Nov. Fenenga, Johanna Bartha, New-York.

BROUWERSHAVEN, 28 Nov. Holz qq., Stad Zierikzee, Batavia n. Rott.

UITGEZEILD:

BRIELLE, 27 Nov. Levant (st.), Havre.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 29 November, in lading naar:

Keulen.	V. Ahlen, Cöln N°. 29.
	B. L. Casimir, Sara.
Duisburg.	J. H. Havens, Twee Gezusters.
Maintz.	J. Hammer, Mainz N°. 3.
Mannheim.	W. Boumeester, Carolina.
Urdingen.	D. J. v. Uden, Erkentelijkheid.
Dusseldorp.	F. Kusen, Niederrhein N°. 12.

AMSTERDAM, 17 November, vertrokken naar:

Keulen.	H. J. Wilson, Cöln N°. 20.
Urdingen.	J. v. d. Pluim, Vrouw Elisabeth.
Dusseldorp.	W. Klarenaar, 3 Gebroeders.
Wezel en Ruhrort.	P. J. Balck, Vrouw Rebecca.
Frankfort.	M. Grünewold, Frankfort N°. 15.

Rijnhoogte ARNHEM, 26 November 16 p. 2 duim.
KEULEN, 28 " 7 vt. 1 "

Advertentiën.

Bevallen van eene *DOCHTER*. L. C. ANTONIA ARIENS—POVEL.

UTRECHT, den 28 November 1858. (813)

(805) Mijne geliefde Zuster, MARIA CATHARINA BRUGMANN, laatst Weduwe van HENDRIKUS VAN DER BIESEN, overleed heden na eene kortstondige ziekte en voorzien van de H. H. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk, in den ouderdom van ruim 87 jaren.

AMSTERDAM, 24 November 1858. A. M. M. BRUGMANN, Wed. M. VAN EBBING.

J. L. VAN DEN BURG, Firma Erve L. GRISANTI, Kalverstraat, E 67, voorheen A. BOGGIA EN ZOON, heeft de eer te berigten, dat hij ruim voorzien is van fraaije en exquise **Basreliefs** in Plastiek afgegoten Ivoor met Lijsten en gebogen Glazen; zware Ivoren gegoten **Christusbeelden**, met Palisander en Mahonijhouten Kruizen; Bisquetten en Plastieken **Maria-, St-Joseph-** en andere **Beelden, Groepen**, enz. Eene groote sortering **Wijwaterbakken**, allen bijzonder geschikt voor St-Nicolaas-, Kers-, Nieuwjaars- en andere Gelegenheids-Geschenken. Ook eene fraaije **Kruisweg**, bijzonder geschikt voor eene kleine kerk of huiskapel.

Wel-Eerw. Heeren Geestelijken en Aannemers worden herinnerd, dat bij mij ook te verkrijgen zijn, alle soorten **Kerkbeelden** in Pleister of gegoten Steen, geschikt voor buitenwerk en beste Pleister of Gibs, even goedkoop als in België of ergens anders. (812)

(811) De betrekking van **ORGANIST** in de R. K. Kerk te Druten (Gelderland) waaraan een jaarlijks inkomen van *f* 250 is verbonden, vakant zijnde, worden sollicitanten daartoe opgeroepen, zich per *franko* brief, met overlegging van getuigenissen van zedelijk en godsdienstig gedrag, vóór 15 December eerstvolgende te adresseren aan den Pastoor te Druten. Bij *gelijke* bekwaamheid zal de voorkeur gegeven worden aan iemand, die tevens bezitter van den *tweeden* Onderwijzersrang is, voor wien gelegenheid zal zijn aan het hoofd eener bijzondere School te komen, waaraan mede eene *vaste jaarwedde zal* verbonden worden.

De Zalf en Pillen van Holloway, een overheerlijk middel voor open benen. P.... M...., te Alblasserdam, had voor zes jaren het ongeluk een been te breken; hetzelve werd niet goed gezet en niet goed behandeld, waardoor eene open wond ontstond; en in weerwil van eene langdurige genees- en heelkundige behandeling, kon hij niet herstellen, en men vreesde dat hij levenslang zoude kreupel blijven. Vier maanden geleden begon hij de Zalf en Pillen van HOLLOWAY te gebruiken, welke spoedig zijnen toestand verbeterden en ruim twee maanden later was hij tot verbazing van een ieder hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y N° 251 en Nieuwendijk, L N°. 78, als Depôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depôthouder te *Prinsland* en bij STRAATMAN, hoofd-depôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen* Strand 244 *Holloway's Etablissement*. (626)

De Drukker en Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN vestigt bij het aanstaande Hoogtijd van Kerstmis de aandacht op het bij hem uitgegeven

KERSTBOEKJEN.

Liederen die van ouds gezongen worden in den Advent en den Kersttijd,

onder Kerkelijke Goedkeuring verzameld en uitgegeven door

J. A. en L. J. ALBERDINGK THIJM.

Prijs: 30 Cents.

NB. Deze verzameling bevat 90 liedjes.

Voorts herinnert hij dat bij hem uitgegeven is de volledige **BUNDEL TEXTEN, WIJZEN** en **BEGELEIDINGEN** voor **Orgel** of **Piano**, getiteld:

Oude en Nieuwere Kerstliederen,

BENEVENS, GEZANGEN EN LIEDEREN VAN ANDERE HOOGTIJDEN EN HEILIGE DAGEN, ALSOOK VAN DEN ADVENT EN DE VASTEN, enz.

Alle met de zangwijzen voorzien, die er bij behooren of gebruikelijk zijn, bewerkt ten dienste der zangchoren en katholieke huisgezinnen, door

JOS. ALB. ALBERDINGK THIJM
en
LAMB. JOANN. ALBERDINGK THIJM.

De Bundel met de muziek is te verkrijgen tot den prijs van *f* 3.30.

NB. In dezen Bundel van omtrent 140 Liederen vindt men al de wijzen van het hierboven aangekondigd kerstboekje. Met behulp van één exemplaar diens bundels en van eenige der goedkoope texboekjes zullen de zangers dus zeer gemakkelijk al die schoone echt katholieke oude liederen leeren zingen.

Deze komplete Bundel zonder de noten kost 40 Cents.

OVER HANDEL EN NIJVERHEID

MET BETREKKING TOT HET

TARIEF.

Een woord uit *de Tijd*. N. H. Ct. Prijs 25 Cents.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.